

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Pc/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203628
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5720203628.7

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v právnej veci navrhovateľky: G. P., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. A. XXXX/XX, S. - K., zastúpená: Mgr. Jakub Dzimko, nar. 13.09.1996, trvale bytom Tomášikova 4020/3, Martin, proti odporcovi: V. E., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. G. XX, o určenie otcovstva, úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletého dieťaťa: E. P., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, a určenie príspevku na výživu nevydatej matke, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že V. E., J.. XX.XX.XXXX, je otcom maloletej E. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorej matkou je G. P., J.. XX.XX.XXXX.

II. Maloletá E. P., J.. XX.XX.XXXX, sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej E. P., nar. XX.XX.XXXX, sumou 120 € mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky, od 24.08.2020.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 24.08.2020 do 31.05.2021 vo výške 1.112 € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 35 €, spolu s bežným výživným, k rukám matky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.

V. Otec je p o v i n n ý prispievať matke primerane na úhradu jej výživy sumou 80 € mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca, vopred k rukám matky, od 23.08.2020, najneskôr do 30.01.2022.

VI. Zameškané výživné za obdobie od 23.08.2020 do 30.05.2021 vo výške 744 € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20 €, splatných vždy k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, pod hrozbou straty výhody splátok.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VIII. Otec je p o v i n n ý zaplatiť štátu trovy konania vo výške 215,68 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na súde dňa 24.08.2020 sa navrhovateľka domáhala určenia, že otcom mal. E. P., J.. XX.XX.XXXX je V. E., J.. XX.XX.XXXX. Ďalej sa domáhala, aby súd mal. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 200 € mesačne, od 30.01.2020. Uviedla, že s odporcom žili v spoločnej domácnosti asi rok. V júni 2019 opustila spoločnú domácnosť, ale už bola tehotná, čo vedel aj odporca. Definitívne sa rozišli v septembri 2019. Počas ich vzťahu nemala

žiadnu intímnu známosť. Po narodení dcéry kontaktovala odporcu, ktorý prejavil vôľu, že sa dá zapísať ako otec. Potom zmenil názor. Odporca maloletú nevidel a neprispel na jej výživu ani na zakúpenie výbavy. Od 07/2020 poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa.

2. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, znaleckým dokazovaním a listinnými dôkazmi založenými v spise zistiť nasledovný skutkový stav:

3. Písomným podaním zo dňa 16.10.2020 sa odporca vyjadril k návrhu. Uviedol, že je pravdou, že spolužitie s navrhovateľkou ukončili v septembri 2019. O jej tehotenstve vedel. Nie je presvedčený, že mal. je jeho dcérou. Navrhovateľka mala pred otehotnením súbežne intímnu známosť aj s iným mužom. Ak sa preukáže, že je otcom, bude vykonávať rodičovské práva.

4. Písomným podaním zo dňa 09.11.2020, podaným na súde dňa 04.01.2021, sa navrhovateľka vyjadrila k vyjadreniu odporcu. Uviedla, že tvrdenie o intímnej známosti pred otehotnením sa nezakladá na pravde. Bola z jeho strany opakovane konfrontovaná so žiarlivosťnými scénami, kedy ju obviňoval z nevery. Nemá žiadne pochybnosti o tom, kto je otcom mal. E.. Momentálne je rodičovskej dovolenke, kedy je jej jediným mesačným príjmom rodičovský príspevok a prídavok na dieťa vo výške 394 €. Pred nástupom na materskú dovolenku, resp. rodičovskú dovolenku vykonávala prácu kaderničky u zamestnávateľa FRISÖR KLIER, s. r. o., pričom jej mesačná mzda bola vo výške 800 €. Na materskú dovolenku nastúpila dňa 08.12.2019. Nárok na príspevok nevydatej matky odôvodňuje tým, že pred nástupom na materskú, resp. rodičovskú dovolenku bol jej príjem cca. 800 € mesačne, pričom nástupom na materskú dovolenku sa mesačný príjem znížil na sumu 394 €. Nemá vedomosť, či je odporca zamestnaný. Má vedomosť, že vo viacerých fitnesscentrách poskytoval tréningy bojových športov či už pre deti alebo pre dospelých. Zároveň sa pravidelne zúčastňuje zápasov bojových športov (Oktagon), pričom má za to, že aj z týchto aktivít má určitý príjem. Navrhla, aby súd pripustil zmenu návrhu tak, že:

I. Súd určuje, že V. E., nar. XX.XX.XXXX, G.: G. XX, XXX XX G. Z. Q. S. E. P., J.. XX.XX.XXXX, G.: A. XXXX/X,XXX XX S., ktorej matkou je G. P., J.. XX.XX.XXXX, G.: A. XXXX/X, XXX XX S..

II. Maloletá E. P., J.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej E. P., J.. XX.XX.XXXX sumou 200 € mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, a to od dňa podania návrhu.

IV. Súd povoľuje splácať otcovi zameškané výživné v mesačných splátkach vo výške 50 € spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, pod hrozbou straty výhody splátok.

V. Styk otca s maloletou E. P., J.. XX.XX.XXXX sa neupravuje.

VI. V. E., J.. XX.XX.XXXX Z.e povinný prispievať na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke G. P., J.. XX.XX.XXXX mesačne sumou 200 € odo dňa 08.12.2019, a to vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho vopred k rukám matky.

VII. Súd povoľuje splácať V. E., J.. XX.XX.XXXX zameškaný príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke G. P., J.. XX.XX.XXXX v mesačných splátkach vo výške 50 €, a to vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky, pod hrozbou straty výhody splátok.

VIII. G. P., J.. XX.XX.XXXX má nárok na náhradu trov konania voči V. E., J.. XX.XX.XXXX v rozsahu 100%.

5. Odporca sa vyjadril k vyjadreniu matky. Stále je presvedčený, že otcom maloletej je muž, s ktorým mala matka pomer v čase keď otehotnela. Pod nátlakom okolností v tej dobe slovné pripustil, že by mohol byť otcom maloletej. Ak by znalecké dokazovanie preukázalo, že je otcom maloletej, bude plniť svoju výživovaciú povinnosť. S návrhom na výživné matky nesúhlasí, nakoľko v čase, keď sa maloletá narodila, matka od neho nepožadovala prispievania na jej výživu ani na výživu maloletej, z čoho predpokladá, že po celú dobu tehotenstva až po dnešný deň bola schopná živiť aj seba aj maloletú. Má vedomosť, že matka maloletej zdedila nehnuteľnosť, konkrétne byt aj so zariadením po jej starom otcovi. Nakoľko medzičasom prišiel o zamestnanie v posilňovni Aron v Martine, kde pracoval ako obsluha za barom a momentálne nemôže ani vykonávať trénerskú činnosť kvôli protipandemickým opatreniam, nemá žiadny príjem. Jeho jediný príjem je SOS Dotácia vo výške 300 €, ktorá pokryje jeho základné životné potreby. Je mu poskytovaná už len do apríla 2021. Na zápasoch bojových športov sa niekoľkokrát v minulosti zúčastnil, avšak keďže sa jedná o amatérske zápasy, za tieto zápasy sa neposkytuje žiadna ani finančná ani iná odmena.

6. Uznesením zo dňa 16.03.2021, č.k. 6Pc/16/2020-47, súd pripustil zmenu návrhu tak, že predmetom konania je určenie otcovstva, úprava výkonu rodičovských práv a povinností, výživa maloletého dieťaťa a určenie príspevku na výživu nevydatej matke v znení návrhu podaného na súde dňa 04.01.2021.

7. Z rodného listu mal súd preukázané, že dňa 30.01.2020 sa v Martine narodila E. P., ktorej matkou je navrhovateľka, a ktorej narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu S., vo zväzku XXX, ročník 2020, na strane XX, pod poradovým číslom XXX. Otec je neuvedený.

8. Uznesením zo dňa 12.03.2021, č.k. 6Pc/16/2020-40, súd nariadil vo veci znalecké dokazovanie a ustanovil znalkyňu Mgr. Zuzanu Holešovú, PhD., za účelom určenia pravdepodobnosti otcovstva k mal. dieťaťu. Zároveň uložil navrhovateľke a odporcovi povinnosť zaplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 230 €.

9. Zo znaleckého posudku č. 6/2021 vypracovaného ustanovenou znalkyňou vyplýva, že otcovstvo V. E., J.. XX.XX.XXXX voči mal. E. P., J.. XX.XX.XXXX, možno považovať za prakticky dokázané s pravdepodobnosťou 99,999999883 %.

10. Uznesením zo dňa 05.05.2021, č.k. 6Pc/16/2021-62, právoplatným dňa 04.06.2021, súd priznal znalkyni znaleckú odmenu vo výške 431,36 €, ktorá jej bola vyplatená z preddavku zloženého navrhovateľkou vo výške 215,68 € a zo štátnych prostriedkov vo výške 215,68 €.

11. Z potvrdenia zamestnávateľa matky mal súd preukázané, že navrhovateľka mala za obdobie pred nástupom na materskú dovolenku od 01.01.2019 do 07.12.2019 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 699,20 €.

12. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že navrhovateľke vznikol nárok na materské od 08.12.2019 a trval do 22.08.2020 s dennou výškou materského 22,79055 €.

13. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin mal súd preukázané, že navrhovateľka poberá rodičovský príspevok od 01.08.2020.

14. Zo správy o prešetrení pomerov vyplýva, že matka býva v 1 - izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Domácnosť je kompletne zariadená a dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývin. Nájomné na bývanie dosahuje výšku 135 € + elektrina 20 €/mesačne, káblová TV + internet 50 €. Matka je toho času na rodičovskej dovolenke, predtým poberala materský príspevok od zamestnávateľa, kde pracovala ako kaderníčka, pričom je i naďalej v pracovnom pomere. Poberá rodičovský príspevok a prídavok na dieťa v celkovej sume 394,95 € mesačne. Iný príjem matka nemá. V čase keď zostala tehotná, bývali spoločne s otcom dieťaťa, pánom V. E., ako partneri, ktorého o tom, že spolu čakajú dieťa oboznámila. Vzájomne sa dohodli, že by sa spolu presťahovali do bytu na adrese Y. X, Martin, avšak k uvedenému nedošlo, nakoľko sa partneri rozišli. Narodenie mal. E. matka otcovi oznámila, pričom na uvedené zareagoval so záujmom, či sú obe zdravé a v poriadku. Rodičia sa dohodli, že prídu na matričný úrad podpísať otcovstvo, avšak neskôr, zhruba o dva týždne, si to rozmyslel a neprišiel. Matka sa preto rozhodla podať návrh na určenie otcovstva na súd. Matka vyjadrila, že po oboznámení sa so znaleckým posudkom, kontaktovala otca mal. dieťaťa. Otec údajne na uvedené reagoval tak, že je všetko v poriadku a už je spokojný, avšak z hľadiska jeho záujmu o mal. dieťa sa z jeho strany doposiaľ nič nezmenilo. Neprejavuje o mal. E. záujem a taktiež ani jeho blízka rodina, a to aj napriek tomu, že mu bolo otcovstvo dokázané. Mal. dieťa neprišiel navštíviť, matku žiadnym spôsobom nekontaktuje a na výživu a potreby maloletej dlhodobo neprispieva žiadnou finančnou čiastkou. Mal. E. je v zdravotnej starostlivosti MUDr. Babušíkovej, je zdravá a nenavštevuje žiadne odborné ambulancie. Navrhujú vyhovieť návrhu matky. Otec sa zdržiava sa na adrese E. V. XXXX/XX, Y. Y., kde žije spolu s jeho rodičmi v nájomnom 2-izbovom byte. Uviedol, že po ukončení partnerského vzťahu s matkou mal. dieťaťa mu matka oznámila, že je tehotná. Podľa jeho slov mala matka v tom čase už novú známosť, preto mal pochybnosti, či je on otcom dieťaťa. Odporca uviedol, že mal. dieťa nepozná, nevie ako vyzerá, doposiaľ s ním nebol ani raz v kontakte, ani nemá o mal. dieťaťu žiadne informácie. S matkou mal. dieťaťa nekomunikuje, nakoľko sa rozišli v zlom, ich vzťah je narušený. Je oboznámený s obsahom znaleckého posudku. Uviedol, že v súčasnej dobe neplánuje kontaktovať matku za účelom navštívenia mal. dieťaťa, prípadne budovania vzťahu s mal. dieťaťom, no uviedol, že keď bude mal. dieťa staršie a vnímavejšie, chcel by sa s ním stretávať. Súhlasí s návrhom na zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Nežiada upraviť

styk s mal. dieťaťom. Navrhol určiť vyživovaciu povinnosť voči mal. dieťaťu vo výške 100 € mesačne, čo zohľadňuje jeho finančné možnosti. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Bol zamestnaný vo fitness centre Aron House Gym, s.r.o. vo Vrútkach, kde pracoval ako fitness tréner, avšak v dôsledku pandemickej situácie bol zo zamestnania prepustený. Aktuálne je nezamestnaný, od októbra 2020 je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Do konca mája mu je poskytovaný príspevok - SOS dotácia vo výške 300 € mesačne. Jeho pravidelné mesačné výdavky sú príspevok rodičom na chod domácnosti 100 €, strava 100 €, paušál 30 €, poisťka 35 €.

15. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že býva v jednoizbovom byte, ktorý je v jej vlastníctve. Jej jediným príjmom je rodičovský príspevok. Iný príjem nemá. Zdravotný stav má dobrý. Náklady na domácnosť sú vo výške približne 200 € mesačne. Maloletá je zdravá. Má len bežné výdavky primerané jej veku. Býva sama. S domnelým otcom začala žiť a intímne sa stýkať v auguste 2018. Spoločnú domácnosť som opustila v máji, júni 2019. V období vzťahu od augusta 2018 do júna 2019 sa intímne stýkala jedine s domnelým otcom. Po opustení spoločnej domácnosti sa s nikým ďalším intímne nestýkala. Dieťa sa narodilo skoro 3 týždne po termíne. Tehotenstvo oznámila domnelému otcovi hneď ako som to zistila v máji 2019. Ďalší mesiac spoločnú domácnosť opustila. Tehotenstvo bolo plánované. Pokúšali sa o dieťa. Domnelý otec bol s tým uzročený. Po opustení spoločnej domácnosti sa nasťahovala k svojej matke. Prerobila si svoj jednoizbový byt, v ktorom teraz býva. Na materskú dovolenku nastúpila v decembri 2019. Predtým dosahovala príjem približne 800 € mesačne. Na materskú dovolenku som nastúpila dňa 08.12.2019. Vlastní osobné motorové vozidlo Fiat 500 v hodnote cca 3.000 €. Iný majetok vyššej hodnoty nevlasťní. Od narodenia dieťaťa domnelý otec dieťa nevidel. Nezaujímal sa o ňu ani o dieťa. Nie je pravda, že v čase rozchodu mala už iný vzťah. Má zvýšené náklady na cestovné do Ľubochne, kde sa lieči na štítnu žľazu. Chodíva tam 4 krát ročne. Je pravda, že zdedila byt, v ktorom býva. Musela si zobrať úver. Mesačne spláca hypotéku vo výške 100 €. Jedná sa o byt, v ktorom býva s maloletou. Otec neprejavil záujem o maloletú. Na jej výživu vôbec neprispel. Na narodeniny mal. 30.1. som sa stretla s jej starými rodičmi zo strany otca. Ešte nebolo potvrdené, že je otcom, ale otcova matka sa tvárila, že vie, že to jej vnučka. Popriala jej všetko najlepšie.

16. Odporca na pojednávaní uviedol, že navrhovateľka spoločnú domácnosť opustila v júni 2019. V čase, keď sa rozchádzali, matka uviedla, že už má nového priateľa. Maloletú nevidel. S matkou sa taktiež nestretol. Od júna 2019 neboli v kontakte. Býva v dvojizbovom byte u svojich rodičov. Na domácnosť prispieva sumou 100-150 €. Majetok vyššej hodnoty nevlasťní. Zdravotný stav má dobrý. V súčasnej dobe poberá len sociálne dávky vo výške 300 € mesačne. Počas korony bol prepustený z fitness centra, asi v auguste, septembri 2020. Vtedy dosahoval príjem 500-600 € mesačne. Iný príjem nemá. V čase spolužitia s matkou bývali v nájomnom byte. Predal dve darčkové karty na tréningy, ktoré zatiaľ neodovzdal. Vykonáva amatérsky MMA. Naposledy v septembri, októbri. Nedostáva za to žiadne peniaze. Ide o to, že tabuľkovo sa môže posunúť do vyššej kategórie, ktorá je už oceňovaná. Počas zápasov len propaguje veci od sponzorov. Dostávajú prostriedky za propagáciu od týchto sponzorov. Fitnesscentra sa otvorili, takže je predpoklad, že bude mať príjem. Finančne mu pomáhajú jeho rodičia. Zo zápasov nemá žiadne príjmy. Rodičia vedia o tom, že znaleckým posudkom bolo určené otcovstvo. Zatiaľ to neriešili. S maloletou sa nestretol ani neprispel na jej výživu. Navrhol určiť výživné na maloletú vo výške 100 €. Bežný pracovný deň trávi vo fitnesscentre, kde trénuje. Platia mu 5-9 € na hodinu. Má denne 5-6 klientov. Má na mysli bežný pracovný deň pred koronou. V čase, keď pracoval vo fitnesscentre mal príjem 600-800 € v čistom.

17. Podľa § 84 Zákona o rodine otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone súhlasným vyhlásením rodičov alebo rozhodnutím súdu.

Podľa § 90 Zákona o rodine Ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

Podľa § 94 ods. 1, 2 Zákona o rodine Ak nedošlo k určeniu otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom, navrhnúť, aby otcovstvo určil súd. Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stoosemdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylučujú závažné okolnosti.

Podľa § 104 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) Ak sa narodí dieťa, u ktorého nie je otcovstvo určené zákonnou domnienkou svedčiacou manželovi matky ani súhlasným vyhlásením rodičov pred orgánom, ktorý vedie matriku, vyslychá súd, ktorý je príslušný na konanie vo veciach určenia rodičovstva, matku a toho, koho matka označí za otca, či uznáva, že je otcom.

Podľa § 110 CMP s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 74 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke primerane na úhradu jej výživy a poskytnúť jej príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. Súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> Právo žiadať príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podľa odseku 1 sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa pôrodu.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 53 CMP V konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 CMP O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že boli splnené zákonné podmienky pre určenie otcovstva rozhodnutím súdu, nakoľko rodičia nie sú manželia a k určeniu otcovstva nedošlo ani súhlasným vyhlásením rodičov. Znaleckým odkazovaním bolo preukázané, že otcovstvo V. E., J. XX.XX.XXXX voči mal. E. P., nar. XX.XX.XXXX, možno považovať za prakticky dokázané s

pravdepodobnosťou 99,999999883 %. Žiaden z účastníkov závery znaleckého posudku nerozporoval. Preto súd určil, že odporca je otcom mal. E. P., J.. XX.XX.XXXX.

19. S konaním o určenie otcovstva je spojené aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive mal. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že osobnú starostlivosť o mal. od jej narodenia nepretržite vykonáva matka. Táto má vytvorené vhodné podmienky pre jej zdravý vývoj a rozvoj. Otec sa o mal. nezaujíma. Na jej výživu neprispieva. Je v najlepšom záujme maloletej, aby osobnú starostlivosť o mal. aj naďalej vykonávala matka, ktorej súd zároveň zveril oprávnenie mal. zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

20. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil odôvodnené potreby mal. zodpovedajúce jej veku. Matka sa domáhala určenia výživného od podania návrhu, t.j. od 24.08.2020. Od narodenia dieťaťa až do 22.08.2020 (vrátane) matka poberala materské v priemernej mesačnej výške 683 €. Od 23.08.2020 príjem matky predstavuje len rodičovský príspevok a prídavok na dieťa v celkovej výške 394 €. Matka zdedila jednoizbový byt, v ktorom však v súčasnej dobe býva spolu s mal. Za účelom zabezpečenia bytových potrieb si zobrala hypotéku, ktorú platí mesačne vo výške 100 €. Náklady na bývanie predstavujú sumu 200 €. Matka aj maloletá sú zdravé. Matka má minimálne náklady súvisiace s jej zdravotným stavom. Mal. nenavštevuje predškolské zariadenie a má len bežné potreby primerané jej veku. Na strane otca mal súd nesporne preukázané len príjmy vo výške 300 € a náklady pozostávajúce z príspevku rodičom na chod domácnosti 100 €, strava 100 €, paušál 30 €, poisťka 35 €. Údajne mu majú vypomáhať jeho rodičia. Iné príjmy ani majetok vyššej hodnoty neboli na strane otca hodnoverne preukázané. Súd však neuveril jeho tvrdeniam o nepoberaní príjmu z iných aktivít. Má k dispozícii určité benefity, sponzorské dary, ktoré tiež prispievajú k zvýšeniu jeho životnej úrovne. Určitý príjem dosahuje aj z predaja darčekových kariet. Významnou okolnosťou pri určení výšky vyživovacej povinnosti je skutočnosť, že otec sa na výchove mal. žiadnym spôsobom nepodieľa. S mal. sa nestretáva, na jej výživu doposiaľ neprispel. Mal. má 1,5 roka a pre jej zdravý vývoj je nevyhnutné, aby sa na jej výchove podieľali obaja rodičia. Tvrdenie otca, že bude „otcom“ až keď bude mal. staršia je v rozpore s jeho rodičovskými povinnosťami. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ak je v schopnostiach otca zabezpečiť si platenie paušálu vo výške 30 € a poisťky vo výške 35 €, je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu mal. sumou 120 €. Je potrebné si uvedomiť, že matka zo svojho mesačného príjmu musí zabezpečovať nielen svoje potreby, ale predovšetkým potreby mal., a to bývanie, strava, hygienické potreby a pod. Od otca ako osoby v produktívnom veku možno spravodlivo očakávať, že si zabezpečí dostatočný príjem na plnenie si svojej vyživovacej povinnosti. Osobnú starostlivosť o mal. vykonáva od jej narodenia nepretržite výlučne navrhovateľka, preto je dôvodné odporcu zaviazat' povinnosťou prispievať na výživu mal. súdom určeným výživným. Po komplexnom zhodnotení pomerov na strane rodičov a individuálnych potrieb mal. zodpovedajúcich jej veku za obdobie od 24.08.2020 súd dospel k záveru, že súdom určená výška výživného je primeraná ako odôvodneným potrebám mal. tak aj schopnostiam a možnostiam rodičov. Súd uvádza, že určenie výživného nie je bezhraničné, ale je obmedzené príjmovými a majetkovými pomermi povinného rodiča a v neposlednom rade aj odôvodnenými potrebami maloletej. Na matkou navrhovanú výšku výživného neboli splnené podmienky.

21. Keďže súd určil vyživovaciu povinnosť od 24.08.2020, potom zameškané výživné vzniklo za obdobie od 24.08.2020 do 31.05.2021 vo výške 1.112 €. Výšku zameškaného výživného súd vypočítal ako násobok počtu zameškaných mesiacov a výšky súdom určeného výživného. S prihliadnutím na výšku zameškaného výživného a súdom zistené pomery otca, súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v 35 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným k rukám matky pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Keďže žiaden z rodičov sa nedomáhal úpravy styku, súd k úprave styku nepristúpil.

22. V súlade s uts. § 74 Zákona o rodine je otec dieťaťa, za ktorého matka nie je vydatá, povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke dieťaťa primerane na úhradu jej výživy. Oprávnenou je matka dieťaťa a povinným otec dieťaťa. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky sa jedná o mesačne sa opakujúcu dávku výživného. Vyživovacia povinnosť je obmedzená na dva roky, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát príjmy v dôsledku tehotenstva. Podmienkou na priznanie je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane matky k poklesu jej príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo znamená, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou

úrovňou pred tehotenstvom. Súdu bolo nesporne preukázané, že matke v dôsledku tehotenstva, resp. po pôrode poklesli príjmy, avšak až skončením nároku na materské, t.j. dňom 23.08.2020. Pred nástupom na materskú dovolenku mala matka príjem vo výške 699,20 € mesačne, pričom po nástupe na materskú dovolenku mala priemerný príjem, materské, vo výške 683 € mesačne. Z uvedeného vyplýva, že k reálnemu poklesu príjmov došlo až odo dňa 23.08.2020, odkedy príjem matky predstavuje len rodičovský príspevok a prídavok na dieťa v celkovej výške 394 €. Vzhľadom k vyššie vyhodnoteným pomerom otca súd dospel k záveru, že nie je v schopnostiach otca prispievať na výživu matky v takom rozsahu, aby sa vyrovnala jej životná úroveň pred tehotenstvom. Preto súd určil príspevok na výživu vo výške 80 € počnúc dňom 23.08.2020. Zároveň súd určil, že táto povinnosť otca bude trvať najdlhšie do dvoch rokov odo dňa pôrodu, t.j. do 30.01.2022, ak dotedy nedôjde k jej zániku iným spôsobom.

23. Keďže súd určil príspevok na výživu od 23.08.2020, potom zameškané výživné vzniklo za obdobie od 23.08.2020 do 30.05.2021 vo výške 744 €. Výšku zameškaného výživného súd vypočítal ako násobok počtu zameškaných mesiacov a výšky súdom určeného príspevku. S prihliadnutím na výšku zameškaného výživného a súdom zistené pomery otca, súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v 20 € mesačných splátkach vždy k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

24. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko ich náhradu v tomto konaní nemožno spravodlivo požadovať. Iba odmietanie uznať otcovstvo nemôže bez ďalšieho spravodlivo zakladať nárok na náhradu trov konania.

25. Zároveň súd rozhodol, že otec je povinný zaplatiť štátu trovy konania vo výške 215,68 €. V priebehu konania bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie. Ustanovenej znalkyni bola priznaná znalecká odmena vo výške 431,36 €, ktorá jej bola vyplatená z preddavku zloženého navrhovateľkou vo výške 215,68 € a zo štátnych prostriedkov vo výške 215,68 €. Keďže štátu vznikli v konaní trovy konania z dôvodu, že odporca neuhradil preddavok na trovy znaleckého dokazovania, súd uložil odporcovi povinnosť tieto trovy štátu nahradiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, návrh na súdny výkon rozhodnutia.